

Zagreb, 26.6.2014.

Otvoreno pismo Vladi RH i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta
KADA ĆE VLAST PREPOZNATI POTENCIJAL GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
ZA DRUŠTVENI RAZVOJ HRVATSKE?

Organizacije okupljene u GOOD inicijativu¹ za sustavno i kvalitetno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja u škole i Platformu 112, **pozivaju Vladu Republike Hrvatske, da sukladno najavama i planovima utemeljenima u Planu 21 i Koalicijskom sporazumu, osigura kvalitetno uvođenje i provedbu sadržaja i metoda usmjerenih na razvijanje građanske kompetencije učenika kao aktivnih i odgovornih građana.**

U Europskom referentnom okviru za cjeloživotno učenje kao i u Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (NOK) građanska kompetencija je opisana kao jedna od temeljnih kompetencija, dok istraživanja² pokazuju kako mladi ne posjeduju znanja i vještine potrebne za odgovorno demokratsko građanstvo, a smatraju ih važnima za život u suvremenom društvu. Potvrđena je i povezanost nedemokratskih stavova i neznanja te formalno obrazovanje može i treba imati važnu ulogu u razvoju demokratskog građanstva. U Hrvatsku se 1999. godine uvodi Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, ali se dosadašnja provedba kroz projekte, izborne i izvan-nastavne aktivnosti nije pokazala dovoljnom za razvoj građanske kompetencije svih učenika. U školskoj godini 2012/13. eksperimentalno je u 12 škola uveden Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja. Praćenje provedbe pokazalo je potrebu sustavnog i kvalitetnog uvođenja ovih sadržaja i metoda rada u škole te pozitivan učinak građanskog odgoja i obrazovanja na odnose u školi i uključenost učenika.

Djeca i mladi imaju pravo razviti svoju građansku kompetenciju kao jednu od ključnih kompetencija potrebnih za svakodnevni život u zajednici, a društvo ima odgovornost osigurati im uvjete za to unutar odgojno-obrazovnog sustava. **Vlada RH** treba podržati do sada uložene ljudske i financijske resurse kao i dosadašnje napore entuzijastičnih učitelja i nastavnika, stručnjaka i civilnog društva te osigurati uvjete za sustavno i kvalitetno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja. Sukladno rezultatima eksperimentalne provedbe **međupredmetno poučavanje** građanskog odgoja i obrazovanja tijekom cijelog obrazovnog ciklusa pokazalo se važno za demokratizaciju i bolje odnose u školi, ali uz dodatno osiguravanje prostora i vremena u satnici i za **zaseban predmet** koji je neophodan za puni razvoj građanske kompetencije učenika. Naglašavamo kako je građanski odgoj i obrazovanje investicija u društveni razvoj i osiguranje uvjeta za doprinos građana/ki demokratizaciji. **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta** treba uložiti napore u sustavno i kvalitetno uvođenje i provedbu građanskog odgoja i obrazovanja želimo li dugoročno osigurati kvalitetu demokracije i ljudskih prava.

¹ GOOD Inicijativu za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovni sustav čine: CARPE DIEM udruga za poticanje i razvoj kreativnih i socijalnih potencijala djece, mladih i odraslih; Centar za civilne inicijative, Centar za građanske inicijative Poreč, Centar za mirovne studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DirDem - Direktna demokracija u školama; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; Forum za slobodu odgoja; GONG; Hrvatsko debatno društvo; Hrvatski centar za dramski odgoj, Hrvatska mreža volonterskih centara, Koordinacija udruga za djecu; Kuća ljudskih prava Zagreb; LORI Rijeka; Mreža centara za obrazovne politike; Mreža mladih Hrvatske; Slobodna škola-društvo za promicanje demokratskog obrazovanja; Zagreb Pride; Zelena akcija, Ženska soba - Centar za seksualna prava i Ženska udruga IZVOR. Sustavno i kvalitetno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja podržavaju i organizacije Platforme 112.

² Istraživanje Centra za ljudska prava 'Demokracija i ljudska prava u osnovnim školama - teorija i praksa', 2009., 'Studija o političkoj socijalizaciji hrvatskih srednjoškolaca', GONG i FPZG, 2011., Istraživanje 'Mladi u vremenu krize', Institut za društvena istraživanja, 2013. i dr.